

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Solvuntur argumenta ex autoritate D. Thomæ petta

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

Denique suaderi potest conclusio ratione A
evidenti. Si scientia visionis, reduplicativè qua-
tenus visionis est, esset causa rerum, Deus esset
causa peccatorum, non solum quantum ad enti-
tatem quam de materiali includunt, sed etiam
quorum ad malitiam & deformitatem quam
de formali important: Sed hoc non est dicen-
dum: Ergo nec illud. Sequela Majoris est evi-
dens: Nam scientia visionis, quæ visionis est for-
maliter, attingit peccata quantum ad malitiam
& deformitatem quam important, cum illa sub
hac ratione sint præsentia Deo in mensura suæ
æternitatis: Ergo si scientia visionis, reduplica-
tivè quatenus visionis est, esset causa rerum,
Deus esset causa peccatorum, non solum quan-
tum ad entitatem quam de materiali includunt,
sed etiam quantum ad malitiam & deforma-
tem, quam de formali important: unde ut vite-
tur hoc inconveniens, dicendum est, scientiam
visionis, quatenus formaliter visionis est, non
esse causam rerum, sed solum quatenus est libe-
ra & approbationis, ac per decretum efficax di-
vine voluntatis applicata.

§. III.

Solvuntur argumenta ex autoritate Divi
Thomæ petita.

40. Objiciunt primò Adversarii: D. Thomas hic
art. 8. dicit, *Scientiam Dei esse causam rerum,*
secundum quod habet voluntatem conjunctam: At
scientia Dei, ut habet conjunctam voluntatem,
non est visionis, sed simplicis intelligentiæ: Ergo
scientia quæ Deus res efficit & causat, non est ea
quæ visionis dicitur, sed illa quæ simplicis intelli-
gentiæ appellatur. Item in eodem articulo do-
cet, quod illa scientia est causa rerum, quæ cum
de se sit indifferens ad opposita, ex determi-
natione voluntatis producit determinatum
effectum: Sed scientia visionis non se habet
ad opposita, neque indiget determinari per vo-
luntatem, siquidem in ipsa determinatione vo-
luntatis fundatur: Ergo non est causa rerum.
Præterea idem S. Doctor quæst. 2. de veritate
art. 14. in corpore, & ad 2. expresse docet quod
res non sunt à Deo per scientiam, sed per liber-
tatem voluntatis. Idem habet in 1. dist. 38.
quæst. 1. art. 1. Denique quæst. 6. de veritate art. 3.
in corpore ait, *Præscientiam Dei non importare uni-
versaliter habitudinem causæ respectu eorum quorum
est:* Ergo ex D. Thomæ divina præscientia non
est causa rerum.

41. Ad primum locum D. Thomæ respondeo,
concessa Majori, negando Minorem; ut enim
dicit S. Doctor quæst. 3. de veritate art. 3. ad 8.
*Scientia Dei simplex notitia dicitur, ad excludendam
admixtionem ejus quod est extra genus notitiæ; sicut
est existentia rerum, quam addit scientia visionis, vel
ordo voluntatis ad res certas producendas, quem addit
scientia approbationis.* Unde secundum doctrinam
D. Thomæ, scientia Dei, ut habet voluntatem
adjunctam, & prout attingit existentiam re-
rum, non est simplicis intelligentiæ, sed appro-
bationis, & visionis.

42. Ad secundum dicendum, quod quando D.
Thomas docet, quod forma intelligibilis quæ
secundum se est indifferens, non causat nisi ad-
juncta determinatione voluntatis, per hoc non
excludit, quin ex determinatione voluntatis,
adjuncta divinæ scientiæ, resulter in Deo scientia
visionis, quæ ut est practica, & approbationis,

per actum imperii immediatè exequatur rerum
productionem. Imò cum in eodem articulo in
resp. ad 1. explicando verbum Origenis, expres-
sè doceat quod res sint futura ex eo quod scian-
tur à Deo, non obscure indicat scientiam illam,
quæ attingit futuritionem rerum (quæ utique
visionis est, & non simplicis notitiæ) esse cau-
sam illarum.

Ad tertium responderetur, quod quando D. 44.
Thomas dicit res non esse à Deo per scientiam,
sed per libertatem voluntatis, solum intendit,
quod scientia Dei, non est causa rerum, ex eo
præcisè quod sit scientia, sed ex consortio, ap-
plicatione, & motione voluntatis divinæ, à qua,
ut supra diximus, procedit omnis virtus, & effi-
cacia causandi, quæ est in actu imperii, quod
scientia visionis immediatè producit creaturas.

Ad ultimum dicendum est, quod quando S. 45.
Doctor ait, *Præscientiam Dei non importare univer-
saliter habitudinem causæ respectu eorum quorum est,*
solum intendit eam non esse causam malorum,
& peccatorum, quæ videt & præcitat. Propterea
addidit particulam, *universaliter:* unde potius ex
hoc loco inferendum est, præscientiam divinam
esse causam aliorum, nempe bonorum.

§. IV.

Alia objectiones solvuntur.

46. Objicies secundò: Scientia visionis præsup-
ponit res ut existentes, & factas à Deo: Er-
go non est causa rerum. Consequentia patet,
nulla enim causa præsupponit suum effectum.
Antecedens verò probatur multipliciter. Primò
ex Scriptura: dicitur enim Genesis 1. *Vidit Deus
cuncta quæ fecerat, & erant valde bona.* Ubi illud
verbum, *vidit,* non potest nisi de scientia visio-
nis intelligi, & verbum, *fecerat,* satis indicat il-
lam visionem, supposuisse res jam factas, &
existentes.

Secundò, Scientia intuitiva supponit suum
objectum, jam factum, & existens, cum impossi-
bile sit videre & intueri ea quæ non existunt:
Sed scientia visionis est intuitiva: Ergo supponit
res jam existentes & factas à Deo.

Terriò, Scientia Dei se habet, sicut scientia ar-
tificis, ut sæpe docet D. Thomas: Sed scientia
artificis non fertur intuitivè in arte factum, nisi
postquam factum est, non verò dum fit & ordi-
natur: Ergo etiam scientia visionis, non fertur in
res, nisi ut factas & existentes.

Quartò, Scientia quæ subsequitur decretum,
& voluntatem efficacem de futuritione rerum,
est posterior illâ; cum per tale decretum res pon-
nantur extra statum meræ possibilitatis, & fiant
determinatè futura: Atqui scientia visionis sub-
sequitur decretum efficax, & absolutum, & in
illo fundatur: Ergo est posterior futuritione
rerum.

Respondeo primò, Hæc argumenta solum
probare, scientiam visionis, quatenus formaliter,
& reduplicativè visionis est, non esse cau-
sam rerum; cum sub hac ratione illas præsuppo-
nat, in aliquo priori natura & rationis factas à
se ipsa, prout est practica, & approbationis; ea
tamen id non ostendere de scientia visionis, sub
ea ratione quæ practica est, & approbationis.
Quare hæc, & similia argumenta, ne leviter
quidem attingunt sententiam Thomistarum;
sed sponte suâ liquefcunt, & in fumum & auras
evanes.